

بیانیه مقام معظم رهبری در پی اهانت یک نشریه فرانسوی:

بهانه آزادی بیان برای محکوم نکردن این جرم مردود است

پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای در بیانیه‌ای، اهانت اخیر یک نشریه فرانسوی به ساحت نورانی پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را محکوم و با اشاره به سیاست‌های ضداسلامی صهیونیست‌ها...

صفحه ۳

چهارشنبه ۱۹ شهریور ۱۳۹۹ - ۲۰ محرم ۱۴۴۲ - ۹ سپتامبر ۲۰۲۰

تیترا

«شرق» رویداد هفته گذشته در مرزهای غربی کردستان را بررسی می‌کند

چند روایت از یک واقعه

صفحه ۴

آغاز پروژه ۱۰ساله طولانی‌ترین خط مترو تهران

صفحه ۹

نبرد زنانه با آخرین دیکتاتور اروپا

صفحه ۸

سایه بورس بر صندوق توسعه ملی

صفحه ۵

خرید به شرط چاقو؟

صفحه ۱۱

تداوم ابهام در هزینه‌های پروژه ۶هزار میلیاردی تهران

صفحه ۹

حرف اول

عروس خاورمیانه در میانه بحران

مباح زنگنه: تحلیلگر روابط بین‌الملل

لبنان بار دیگر با گزینه‌ای جدید، در انتظار دولت تازه است. پس از کناره‌گیری حسان دیاب، به‌طور طبیعی باید فردی دیگر مأمور تشکیل کابینه می‌شد.

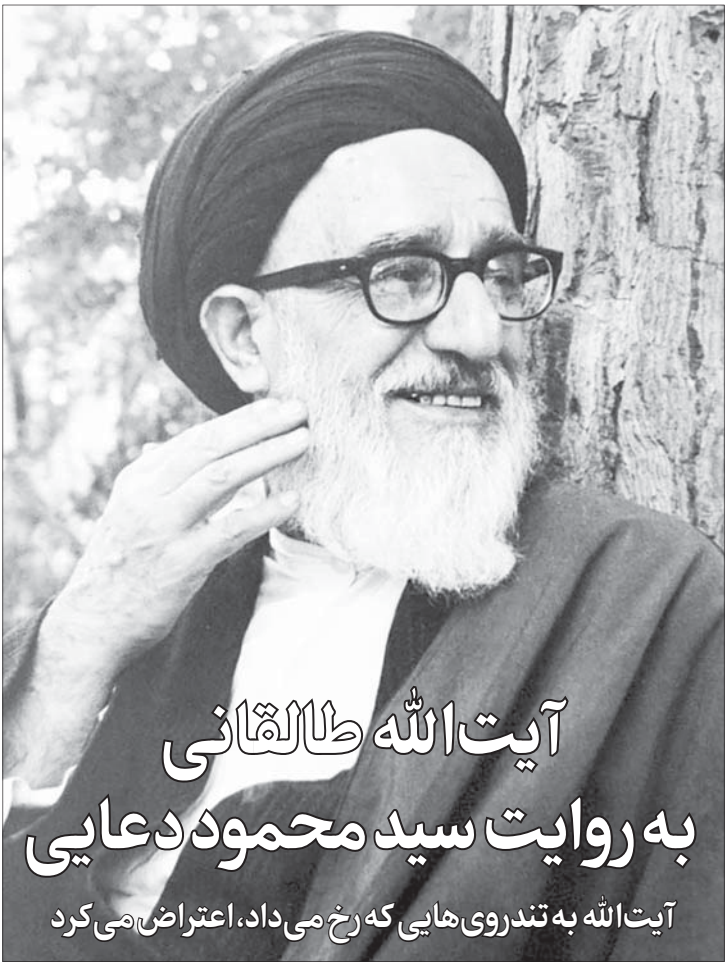
گمانه‌زنی‌های زیادی درباره انتخاب حریری برای این سمت مطرح بود که مشخص بود فضای داخلی لبنان چنین اجازه‌ای نخواهد داد؛ چراکه او نیز امتحان خود را پس داده و مردم لبنان به شرایط نامساعد گذشته اعتراض دارند. حسان دیاب می‌توانست مشکلات لبنان را سامان دهد اما در حل مشکل بانک مرکزی اصلاح سیستم بانکی و معادلات مالی با فشار سیاسی و روانی جریان حامی سعد حریری ناگزیر به استعفا شد. مصطفی ادیب اکنون مأمور تشکیل کابینه شده و متأسفانه شرایط لبنان به‌ویژه بعد از انفجار بندر بیروت به‌گونه‌ای است که اگر ادیب هم پشتوانه محکمی نداشته باشد و از سوی احزاب داخلی و کشورهای خارجی بازیزگر در فضای لبنان حمایت نشود، حتماً احتمال موفقیت او کم است. ادیب سیاستمدار تازه‌کار و ناشناخته‌ای نیست و در دولت‌های قبلی مشاور نجیب میقاتی بوده و سابقه سفارت دارد. بنابراین مواضع میقاتی بر او تأثیرگذار است و می‌توان تا حدی روش او را حدس زد. او همچنین با احزاب و گروه‌های مختلف تعاملات مناسبی دارد. در لبنان اگر نخست‌وزیر مورد توافق کامل احزاب لبنانی نباشد، نمی‌تواند کنترل کامل اوضاع را به دست گیرد و اگر توان حل مشکلات اقتصادی کشور را نداشته نباشد، احتمالاً با وضعیتی مشابه حسان دیاب روبه‌رو خواهد شد. گمانه‌زنی‌هایی که درباره ارتباطات او با فرانسه و تابعیت دوگانه‌اش مطرح شده و انتخاب او درست پیش از سفر مکررون، امروز فضای داخلی لبنان را تحت تأثیر قرار داده است. اینکه آیا حل مسائل لبنان با دخالت فرانسه، از یک ژست سیاسی و سفر تشریفاتی فراتر می‌رود یا نه، هنوز مشخص نیست. وقتی سیاست و منافع عربستان ایجاب کرد سعد حریری نخست‌وزیر لبنان را فراخواند، او را بازداشت و از ادامه نخست‌وزیری منع کرد؛ بنابراین اکنون هم فردی مثل ادیب و جریان المستیقبل نباید روی حمایت فرانسه حساب کنند؛ درعین‌حالی که پاریس تنها بازیزگر صحنه لبنان نیست تا زمانی که سیاست عربستان در قبال لبنان بر اساس ایجاد تنش و اختلاف باشد، این برنامه را ادامه خواهد داد و مانع ایجاد توافق و همکاری بین احزاب و گروه‌های سیاسی در این کشور می‌شود.

ادامه در صفحه ۹

ظهور نویوپولیسم پارلمانی

صفحه ۳

آیت‌الله طالقانی به روایت سید محمود دعایی

آیت‌الله به تندروی‌هایی که رخ می‌داد، اعتراض می‌کرد

صفحه ۲

یادداشت

درباره اصلاحات دادگاه مفاسد اقتصادی

سیدمحمود علیزاده طباطبایی حقوق‌دان

رسیدگی منحصر به دادگاه‌های انقلاب نیست و قوه قضائیه می‌تواند این پرونده‌ها را در دادگاه‌های کیفری هم رسیدگی کند. یکی از نقاط قوت این اصلاحیه این است که همه وکلا اجازه حضور و دفاع از متهمان را دارند و این انحصار که فسادآور بود، برداشته شده و اصلاح دیگری که در این استستجازه مورد نظر قرار گرفت، رسیدگی در این دادگاه‌ها به اختلال کلان در اقتصاد کشور اختصاص یافت و مواردی که اختلال عدل علی‌علیه‌السلام شنیده بودند و الگوی خود را برای تشکیل حکومت تنها حکومت حق تاریخ، یعنی حکومت امیرالمؤمنین می‌دانستند؛ کسی که در اولین روز حکومتش فریاد برآورد که «به خدا قسم اگر اموال بیت‌المال را بیایم به مسلمان برمی‌گردانم، گرچه مهریه زنان شده باشد یا با آن کنیزها خریده باشند». گشایش امور با عدالت است؛ کسی که عدالت او را در تنگنا قرار دهد، ظلم و ستم تنگنای بیشتری برای او ایجاد می‌کند.

دهم اردیبهشت سال ۱۳۸۰ مقام معظم رهبری فرمان مبارزه همه‌جانبه و سازمان‌یافته با مفاسد مالی و اقتصادی را خطاب به سران سه قوه صادر کردند. ولی نتیجه ۲۰ سال مبارزه رضایت‌بخش نیست؛ چراکه سیستمی برای مبارزه با فساد طراحی نشده است. در سال ۱۳۹۷ ریاست سابق قوه قضائیه در نامه‌ای به رهبری درخواست تشکیل دادگاه‌های ویژه برای مبارزه با مفاسد اقتصادی را مطرح کرد که این دادگاه‌ها شعبی از دادگاه انقلاب باشند که به‌منظور برخورد قاطع و سریع در اجرای قانون مبارزه با اخلاک‌گراان اقتصادی و اجرای ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی در مبارزه قاطع با فساد بدون رعایت آیین دادرسی کیفری و دادگاه‌های علنی با انتشار در رسانه‌ها با مفسدان اقتصادی مبارزه کنند؛ احکام دادگاه‌ها غیر از حکم اعدام قطعی و غیر قابل اعتراض باشد و وکلای خاص که صلاحیت آنها به تأیید رئیس قوه قضائیه رسیده، حق حضور در این دادگاه‌ها را داشته باشند و قرار بازداشت صادره از این دادگاه‌ها غیر قابل اعتراض بوده و احکام صادره قابل تعلیق و تخفیف هم نباشد. این برای مدت دو سال صادر شده و تصور این بود که در این دو سال زمینه قانونی برای اصلاح قوانین فراهم خواهد شد، ولی بعد از گذشت دو سال هنوز لایحه قانونی مورد نظر قوه قضائیه تهیه نشده است؛ این بود که ریاست قوه قضائیه در مقام معظم رهبری درخواست کرد این دادگاه‌ها یک سال دیگر تمدید شود و با این استجازه نقاط ضعفی که در طول دو سال نمایان شده برطرف شود و با اصلاحاتی این دادگاه‌ها به کار خود ادامه دهند که مورد موافقت قرار گرفت. در اصلاحیه اخیر و توأم با عدالت انجام می‌گیرد.

برگزاری نشست مجازی همکاری‌های راهبردی ایران و ترکیه

روحانی: روابط ایران و ترکیه برای غلبه بر توطئه‌ها تقویت می‌شود

گروه سیاست: ششمین اجلاس شورای عالی همکاری راهبردی ایران و ترکیه روز گذشته با حضور حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران و رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، به‌صورت مجازی برگزار شد. حسن روحانی در این نشست...

صفحه ۲

سرمقاله

تهدیدها برای تولید داخلی

حمزه نوذری - استاد دانشگاه خوارزمی

در چند سال اخیر، مسائل اقتصادی در کشور ایران عمیق‌تر شده است. رکود و بی‌کاری از جمله مهم‌ترین آنهاست که به‌دنبال تحریم اقتصادی ایران از جانب سایر کشورها عمیق‌تر شده است. قاچاق کالا و واردات انواع و اقسام کالاها نیز در کنار مسئله رکود و بی‌کاری و رشد پایین اقتصادی مطرح شده است. این‌گونه وانمود شده که برای کاهش مسائل اقتصادی اتخاذ راهبرد کاهش واردات کالاها، خارجی و حمایت از تولید داخلی ضروری است، تلقی عمومی در ایران بر این است که حمایت همه‌جانبه از تولید داخلی رکود را کاهش و اشتغال را افزایش می‌دهد. دیدگاه‌های نظری مختلفی در مسئله حمایت از تولید داخلی مطرح شده است که می‌توان آن را به‌صورت پیوستاری در نظر گرفت که در دو سر آن، دو دیدگاه کاملاً متضاد وجود دارد. در یک سر پیوستار باوری وجود دارد که معتقد است برای شرایط امروزی تولید داخلی بی‌معناست؛ برای مثال، فریدمن معتقد است اکنون شرایط به‌گونه‌ای شده که تولیدکننده کالایش را در هر جایی در دنیا می‌تواند تولید کند و هر جایی بفروشد و از مواد اولیه هر جایی استفاده کند و خودش هر جایی که می‌خواهد باشد؛ بنابراین دیگر بحث از تولید داخلی معنا ندارد. در منتهی‌الیه سر دیگر پیوستار، دیدگاه حمایت همه‌جانبه دولت و مصرف‌کننده از تولید داخلی وجود دارد که نمونه بارز آن در قالب راهبرد جایگزینی واردات تجربه شده است. در چند سال اخیر، شاهد سیاست‌های حمایتی مانند تسهیلات ارزان‌قیمت بانکی، تعرفه بالای کالاهای مصرفی وارداتی و در اختیار گذاشتن انرژی ارزان و از همه مهم‌تر نرخ ارز ترجیحی برای برخی فعالان اقتصادی در ایران بوده‌ایم؛ اما به‌نظر می‌رسد سیاست‌های حمایتی تسکین‌های کوتاه‌مدتی است که خروج نگاه‌های تولیدی از چرخه تولید را مدتی به تعویق می‌اندازد اما در بلندمدت، این نگاه‌ها با مشکلات زیادی مواجه می‌شوند. حمایت با سازوکارهای فعلی چالش‌هایی دارد از جمله:

چالش ایجاد و حفظ اشتغال

یکی از اهداف حمایت از تولید در کشورها، درحالت توسعه بالا بردن سطح رفاه زندگی افراد جامعه و ایجاد اشتغال است. در جامعه ایران، ایجاد اشتغال برای آیین‌ب‌ردن فقر بسیار مهم است، به‌عبارتی حمایت از تولید، اشتغال ایجاد می‌کند؛ اما اعطای تسهیلات ارزان‌قیمت باعث گرایش تولیدکنندگان به فناوری‌های سرمایه‌بر می‌شود که با هدف ایجاد اشتغال در تضاد قرار می‌گیرد. حمایت از تولیدات و صنایع باعث افزایش سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود که مصرف‌کننده از جمله کارگران مجبور به استفاده از کالاها با قیمت بالاتر خواهند بود. ضمن اینکه حمایت‌گرایی در قالب اعتبارات و تسهیلات ارزان‌قیمت و تعرفه‌های بالا باعث می‌شود تولیدکننده قدرت رقابت نداشته باشد و در نتیجه کیفیت کالا افت می‌کند. بر این اساس حمایت از تولید داخلی در قالب نرخ بهره پایین و تعرفه بالا با هدف ایجاد اشتغال در کوتاه‌مدت اثرات مثبتی ایجاد می‌کند اما در بلندمدت، رکود و بی‌کاری و کاهش کیفیت کالاها دامن‌گیر کشور خواهد شد. بر این اساس هزینه بالای حمایت از تولید داخلی برای جامعه به‌ازای دستاوردهای ناچیز آن در زمینه اشتغال مورد سؤال است. متأسفانه هرجایی کارخانه‌ای با صنعتی دچار مشکل می‌شود و عده‌ای بی‌کار می‌شوند، توقع می‌رود دولت اقداماتی انجام دهد؛ مثلاً تسهیلات ارزان‌قیمت کلان بدهد و برخی مواقع مشرتی و خریدار صنعت دچار مشکل شده شود تا کسی بی‌کار نشود؛ همه اینها مسکن‌هایی است که درد را التیام نمی‌بخشد و پیامدهای منفی زیادی در طولانی‌مدت دارد.

چالش تکنولوژی و فناوری

برای حمایت اصولی و منطقی از تولید لازم است مسئله تولید و چالش‌های آن به‌درستی تحلیل شود. بدون مسئله‌شناسی بخش تولید اتخاذ سیاست‌هایی مانند اعتبارات و تسهیلات کم‌بهره و بالا بردن تعرفه‌ها راه به جایی نمی‌برد و فقط وضعیت را بدتر می‌کند. اعمال تعرفه و جلوگیری از واردات مانع انتقال صنعت و تولید داخلی از تحولات جهانی است. اغلب اقتصاددانان تغییرات در سطح تکنولوژی را عامل اصلی رشد و افزایش تولید می‌دانند. مسئله اصلی واردات تکنولوژی و فناوری نوین همه مسائل تولید حل می‌شود. مسئله فهم و درک دانش پایه و نحوه جذب و استفاده از تکنولوژی با توجه به تجربیات جهانی است. تولیدکننده با انواع و اقسام حمایت‌ها انگیزه لازم را برای یادگیری بیشتر از آنچه در سایر کشورها می‌گذرد، ندارد.

ادامه در صفحه ۲

ادامه در صفحه ۶